

biel narot - 2023

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO

ODDZIAŁ BIAŁOSTOCKI

Nr. 2

Białystok

Kwiecień 1933 r.

Redakcja niniejszego miesięcznika ogłasza konkurs na jego tytuł.

Za najlepszą nazwę przeznaczają projektodawcy 5 druków z linorytów art. malarza Czesława Sadowskiego (głowa Chrystusa, marszałek Piłsudski i 3 fragmenty miasta Białegostoku). Projekty należy nadsyłać do dn. 25 kwietnia b. r. do Komendy Chorągwi Harcerzek lub Harcerzy. Wyniki konkursu ogłoszone zostaną w numerze majowym.

Gawęda Druha Przewodniczącego Z. O.

W nr. 1 naszego miesięcznika podaliśmy uchwały Zjazdu Oddziału jako dyrektywy dla dalszego naszego postępowania:

a) „Zjazd Oddziału poleca organizować na terenie danego środowiska tylko jedno Koło Przyjaciół Harcerstwa, z tem, że drużyny harcerskie mogą posiadać swoje patronaty, przedstawiciele których wchodzi do Zarządu KPH“.

Uchwała ta ma bardzo duże znaczenie moralne i to znaczenie trzeba wyjaśnić.

Prawo harcerskie mówi:

p. 3. Harcerz (harcerka) jest pożytecznym (pożęteczną) i niesie pomoc bliźnim

p. 4. Harcerz (harcerka) w każdym widzi bliźniego, a za brata (siostrę) uważa każdego (każdą) innego (inną) harcerza (harcerkę).

p. 9. Harcerz (harcerka) jest oszczędnym (oszczędną) i ofiarnym (ofiarną).

Czyżby te wielkie w swym sensie zdania były pustym dźwiękiem?

Nie!!! Tak być nie może!

Oznaczają one to, że harcerz i harcerka nie mogą być egoistyczni i tylko o swój własny interes dbać, lecz, że i los innych drużyn harcerskich nie jest dla nich obojętnym. To należy poprzeć czynem, gdyż słowa, jako same słowa w życiu nie znaczą, o ile ich nie popiera czyn.

Na terenie każdego środowiska są różne — pod względem ich możliwości materialnych — drużyny. Są drużyny więcej zamożne, które posiadają więcej wpływowych opiekunów i są takie, które tych warunków nie mają.

Czyż wobec tego pewna ilość drużyn w danym środowisku ma opływać we wszystko, wtedy gdy inna część ma być „kopciuszkiem“ w Wielkiej Rodzinie Harcerskiej?

Na to Wy sami musicie sobie szczerze odpowiedzieć!

Czy to byłby dobry brat lub siostra, którzyby obojętnie obok niedoli rodzeństwa przechodzili?

Ponieważ tak być nie może w Rodzinie Harcerskiej, ktoś musi dbać o całą Rodzinę Harcerską w danym środowisku.

Do tego jest powołane Koło Przyjaciół Harcerstwa.

Czy jednak nie może być w danym stosunkowo małym środowisku kilku Kół?

Nie! Nie może, gdyż w małych środowiskach „niezdrowa konkurencja“ i „dzika“ gospodarka kilku Kół P. H. spowodowałyby dezorientację społeczeństwa. Nie mówimy już o skutkach moralnych wewnątrz harcerstwa tem spowodowanych, ale i samo społeczeństwo zniechęci się szybko, że coraz to „inny związek harcerstwa“ w tej sprawie do niego się zwraca.

Prócz tego nieuniknionem by było, że w jednym środowisku parę różnych kategorii drużyn będzie, które będą miały różną opiekę, a to nie zgadzałoby się z Prawem Harcerskiem.

Zjazd uchwalając powyższą uchwałę nie miał na myśli popieranie bierności kogokolwiek bądź, gdyż trudno się zgodzić z tem, by jedni pracowali za wszystkich, a inni nic nie robili i czekali na owoce pracy ludzi czynu.

Dlatego też Zjazd uchwalił:

b) „Wszelkie wpływy ze strony instytucji i społeczeństwa na rzecz harcerstwa, bezpośrednio do KPH, lub pośrednio przez Patronaty, lokuje się w kasie miejscowego Koła Przyjaciół Harcerstwa, przy czem dochodami z imprez patronatów, po odliczeniu pewnego procentu na rzecz KPH. „rozporządza dać Patronat na cele swej drużyny“.

Cóż to znaczy? Znaczy to, że nie może być bierności i oglądania się za czynem innych, lecz, że każdy harcerz lub harcerka, każda drużyna i każdy Patronat starać się musi o swoją drużynę i o to by zdobyć dla niej jaknajwięcej.

Dlaczegoż wobec tego mają te wpływy z imprez urządzanych przez Patronat być lokowane we wspólnej kasie ogólnego Koła i pozostawiać tam pewien procent?

Dlatego by nie było zbyt daleko idącego egoizmu drużyn znajdujących się zbiegiem okoliczności w lepszych warunkach.

Dlatego by Koło było w stanie przyjąć z pomocą mniej szczęśliwym drużynom.

Dlatego by Koło mogło się „dorobić” sprzętu obozowego dla środowiska.

Dlatego wreszcie, że i inne Drużyny — przez sam fakt ich istnienia — przyczyniają się w dużym stopniu do powodzenia urządzanych przez dany Patronat imprez.

W życiu wszystko tak ściśle się z sobą, że nigdy nie można rozgraniczyć dokładną linią, gdzie moje czyny się kończą, a gdzie rozpoczynają się czyny innego, gdzie jest ściśle moja zasługa, a gdzie kończą się zasługi i wpływ innego. Widzimy najlepiej tylko swoje zasługi, swoje czyny a nie widzimy wpływu innych ludzi i środowisk.

Ze szczegółów i drobnych rzeczy nie mających napozór żadnego znaczenia — powstają Wielkie Czyny

To wszystko miał na myśli Zjazd uchwalając powyższe uchwały, które staraliśmy się w krótkich słowach Wam wyjaśnić, byście przyczynili się do scementowania naszej wielkiej i pięknej w założeniu idei Rodziny Harcerskiej.

Musimy czynić tak — by nasi Harcerze i Harcerki nie wychowali się na wielkich egoistów, lecz na ludzi o pięknych duszach, łączących się nietylko w chwilach radości i zabawy z sobą wzajemnie, ale także i w trudach i we wzajemnej pomocy.

Czekamy na Wasze czyny: nie tylko na Waszą pracę gospodarczo-finansową, lecz także przede wszystkim na pracę moralno-wychowawczą, zmierzającą do scementowania Narodu naszego w piękno dnia jutrzejszego.

C z u w a j!

(—) L. Kmicic-Skrzyński

List Okólny Zarządu Oddziału L. 2/33

z dnia 25 marca 1933 r.

1. XIII Walny Zjazd Z. H. P. Już niespełna miesiąc dzieli nas do Walnego Zjazdu Z. H. P. w Katowicach. Niewszystkie jeszcze Koła Przyjaciół Harcerstwa wpłaciły opłatę rejestracyjną na rok 1933, jak również 10% od dochodu za rok 1932, pozbawiając się przez to przysługującego im prawa wysłania delegatów na Walny Zjazd.

Zarząd Oddziału prosi Zarządy tych Kół o jak najrychlejsze wniesienie opłat na konto Z. O. w P. K. O. Nr. 180.680.

Zarząd Oddziału przypomina przytem, że dnia 1 kwietnia r. b. mija termin nadesłania nazwisk delegatów z K. P. H. na Walny Zjazd wraz z protokołami zebrań wyborczych.

2. Dzień naszego Patrona. Dzień 23 kwietnia jest dniem Patrona Skautów całego świata Św. Jerzego.

Niechże wszystkie drużyny naszych Chorągwi w dniu Wielkiego Święta Harcerstwa staną zwracając na apel, by godnie uczcić dzień swego Patrona.

3. Gwiazdzista Sztafeta Kolarska w dniu 3-go Maja. Komenda Chorągwi Harcerzy, tak jak w latach ubiegłych, organizuje w 142 Rocznicę Konstytucji 3-go Maja — Gwiazdzistą Sztafetę Kolarską z najodleglejszych środowisk naszego Oddziału do Białegostoku, która przewiezie adresy holdownicze dla Pana Prezydenta Rzeczypospolitej — Protektora Z. H. P.

Zarząd Oddziału zwraca się z apelem do Kół Przyjaciół, Druhen i Druhów, by wśród adresów nie zbrakło żadnego Koła, ani drużyny, a Zarządy Kół Przyjaciół prosi o zainteresowanie sztafetą inną organizację, stowarzyszenia i związki, oraz lokalne Komitety Obchodu 3-go Maja.

(Szczegóły podaje Rozkaz Komendy Chorągwi Harcerzy).

4. Akcja letnia. Aby zapewnić drużynom normalny rozwój w pracy, potrzeba jest odpowiednich kierowników najmniejszych jednostek organizacyjnych, a mianowicie zastępowych i drużynowych, których kształcą rokrocznie urządzane kursy i obozy.

Zarząd Oddziału zwraca się z apelem do Zarządów Kół Przyjaciół, aby te poparły wysiłki drużyn i hufców, dopomagając w wysłaniu wartościowych jednostek na tegoroczne kursy Chorągwi.

5. Opieka lekarska. Zarząd Oddziału zwraca się do Zarządów Kół Przyjaciół, hufcowych i drużynowych, by zaopiekowali się stanem zdrowotnym harcerów i harcerzy, zainteresowali tą kwestją lekarzy współdziałających z harcerstwem, którzyby przeprowadzili badania w kierunku wytrzymałości na ćwiczenia i życie obozowe, oraz skierowali jednostki wątpliwe do odpowiednich miejsc kuracyjnych lub obozów zdrowotnych.

Sprawa ta ze względu na zbliżający się okres obozów jest b. pilną i już dzisiaj należałoby przystąpić do badań młodzieży.

6. Należność za sprawozdania Z. O. Zarządy Kół Przyjaciół w Bielsku-Podlaskim, Grajowie, Grodnie, Starosielcach i Wołkowysku są proszone o niezwłoczną wpłatę należności za otrzymane sprawozdania Z. O. licząc po 30 groszy za egzemplarz. (Wpłacać na P. K. O.)

C z u w a j!

Sekretarz Z. O.

(—) Andrzej Świerczyński pfm.

Przewodniczący Z. O.

(—) L. Kmicic-Skrzyński plk. dypl.

List Okólny Komendantki Chorągwi Harcerok.

z dnia 25 marca 1933 roku.

Kochane Druhny! Z powodu braku funduszy i długów za zaległe poglówne do Głównej Kwatery, powstałego przez częstokroć opieszałość lub nieobowiązkowość drużyn, Komenda Chorągwi musi ograniczyć się w korespondencji i wogóle powstrzymać się od wszelkich wydatków nawet najwięcej niezbędnych. Wpływie to naturalnie ujemnie na rozwój pracy w Chorągwi ale dopóki nie zajdzie zwrot ku lepszemu, przez solidniejsze postawienie poglównego w drużynach i poparcia nas nazewnątrż, będziemy przeżywać okres bardzo ciężki i hamujący nas w naszych nawet najpiękniejszych poczynaniach. Gdyby jednak drużyny opłacały regularnie swoje zobowiązania, taki stan nie istniałby. Oto jest wykaz długów do Komendy Chorągwi.

Podaję do rozważenia i poważnego zastanowienia się.

Drużyna	Opłata rejestrac.	Stary dług	Poglówne w 1932/33	Drużyna	Opłata rejestrac.	Stary dług	Poglówne w 1932/33
V białostocka	5 zł.	—	I kwartał	I sokóleńska	—	—	od stycz.
VI białostocka	5 zł.	14 zł 40gr.	I i II kw.	II sokóleńska	5 zł.	—	I i II kw.
VII białostocka	5 zł.	nie płaci od powstania drużyny		I w Sokółach	—	—	od lutego
VIII białostocka	5 zł.	13 zł. 40 gr.	I i III kw.	I w Czeremsie	5 zł.	—	II kw.
IX białostocka	—	—	II kw.	I w Hajnówce	—	—	I i II kw.
X białostocka	5 zł.	17 zł. 80 gr.	I i II kw.		—	—	
XI białostocka	5 zł.	—	I i II kw.	II wołkowyska	5 zł.	—	I i II kw.
XIII białostocka	—	—	I i II kw.	III wołkowyska	—	—	I i II kw.
XIV białostocka	—	—	I i II kw.	I w Jasionowicy	5 zł.	—	I i II kw.
VI grodzieńska	5 zł.	—	I i II kw.	I suwalska	5 zł.	—	I i II kw.
VII grodzieńska	5 zł.	—	I i II kw.	V suwalska	5 zł.	—	—
VIII grodzieńska	5 zł.	—	I i II kw.	I sejneńska	5 zł.	—	I i II kw.
IX grodzieńska	—	—	od stycz.	I augustowska	5 zł.	1931/32 r.	I i II kw.
X grodzieńska	5 zł.	—	I i II kw.	Łapy	5 zł.	—	I i II kw.
I w Nierośni	5 zł.	—	od marca		—	—	

Uprzedzam wszystkie drużyny, że o ile nie uregulują swoich zobowiązań według sum przez siebie zadeklarowanych do dnia 2 maja b. r. wpływie to na obniżenie kategorii drużyny lub nawet jej rozwiązanie.

Wzywam następujące drużyny do natychmiastowego złożenia deklaracji skarbowej: III, VI, VII, VIII, X, XIII i XIV białostockie, III, IV, V, VI, IX grodzieńskie, I i II sokóleńskie, I łapska, I w Hajnówce, II grajewska, II i III wołkowyskie, I w Jasionowicy, I zelwianka, II w Przeroshi, I augustowska.

Wobec licznych nieporozumień wyjaśniam, że drużyna nowozawiazana zwolniona jest od opłaty poglównego na przeciąg pół roku od daty zawiazania drużyny, a nie od jej zgłoszenia do Komendy Chorągwi.

Zbiórka pieniędzy na dar dla Baden Powell i Baden-Powellowej. Drużynowe zechcą w jaknajkrótszym czasie powiadomić swe hufcowe, jak został wykonany w drużynach rozkaz o uroczystej zbiórce z okazji urodzin twórców skautingu Baden-Powella i Baden-Powellowej i jaka suma została wysłana na ten cel do Głównej Kwatery. Hufcowe sprawozdania z uroczystości i zbiórki pieniędzy nadeszły do Komendy Chorągwi do dnia 16 IV. b. r.

Akcja letnia. W związku ze zmianą terminu rozpoczęcia wakacyj szkolnych termin nadsyłania raportów przedwakacyjnych został zmieniony. Drużynowe i hufcowe, projektujące obozy w roku bieżącym winny nadesłać raport do Komendy Chorągwi do dnia 30 kwietnia b. r. Raport winien obejmować następujące dane:

1. co drużyna urządzi (kolonja, kurs, obóz wędrowny) 2. adres obozu, jeśli wędrowny marszruta. 3. jeśli będzie opiekunka na obozie to jej nazwisko, imię, wiek, zawód. 4. Imię, nazwisko, wiek, zawód, stopień komendantki obozu. 5. Pomocnicy: nazwisko, imię, wiek, zawód, funkcja. 6. Czas trwania obozu. 7. Ilość uczestniczek. 8. Program obozu. 9. Rodzaj młodzieży (szkolna, rzemieślnicza i t. d.) 10. Przeciętny wiek. Odbycie obozu jest uzależnione od zatwierdzenia składu Komendy obozu przez Komendę Chorągwi. Obozy i kolonje harcerskie mogą prowadzić tylko drużynowe po próbie. Obóz na terenie innej Chorągwi może się odbyć jedynie za wiedzą Komendantki danej Chorągwi.

Obozy organizowanie w lecie 1933 roku.

Charakter obozu	Cel obozu	Kto organizuje	Komendantka obozu	Teren	Czas trwania	Warunki przyjęcia	Opłata	U w a g i
Kurs dla drużynowych przed próbą	Próba na drużynową	Komenda Chorągwi	Władysława Muzolfowa	Suwalszczyzna lub pow. augustowski	20.VI do 11.VII	drużynowe lub przyboczne lub kandydatki posiadające warunki na drużynowe	20 zł.	
Kurs dla drużynowych po próbie	próba podharcemistrzowska	" "	A. Sandmierska	" "	"	drużynowe przyboczne, kandydatki na instruktorki	"	
Kurs nauczycielski	próba na drużynową	" "	M. Hajdukiewiczówna	" "	"	nauczycielki które drużynę już prowadzą lub prowadziły w roku zeszłym, które przeszły służbę czynną w drużynie	"	
Kolonja zdrowotna	normalna praca w drużynie	" "	—	okolice Rabki	25.VII do 21.VIII	świadectwo lekarskie o stanie zdrowia	50 zł.	
Kurs robót zarobkowych	nauczenie drużyn zarobkowania	" "		w sąsiedztwie obozu dla drużynowych		podane będą później	20 zł.	
Kurs p.d.o.k.	sprawności w zakresie ogólnego p.w.	" "	Julja Gąssowska	okolice Grajewa jez. Rajgrodzkie		16 lat st. samarytanki lub całkowite przygotowanie do niego		Przy zgłosz. należy przelać 10 zł. à conto opł. obozowej.
Kurs nauczycielski (charakter ogólnie harcerski)	zorjentowanie nauczycielek z ideologią i metodami harcerskimi	Główna Kwatera Harcerek	M. Wocalewska	Runowo Kraińskie na Pomorzu	19.VI do 15.VII	nauczycielki które w drużynie nie były, a które chcą w całości kształcić pracę zorjentować się	nie wiadoma	
Obóz dla przewodniczek cielesnych, kurs wstępny	osobiste usprawnienie, wszechstronny rozwój fiz.	" "		Jezioro Rajgrodzkie	21.VII do 3.VIII	16 l. ukończonych piśmienne zobowiązanie do pracy w.f. w harcerstwie stopień, pionierki, świadectwo lekarskie.	45 zł.	

Charakter obozu	Cel obozu	Kto organizuje	Komendantka obozu	Teren	Czas trwania	Warunki przyjęcia	Opłata	U w a g i
Obóz dla przewodniczek ćwiczeń cielesnych, kurs uzupełniający	osobiste usprawnienie i wszechstronny rozwój fizyczny uczestniczek kursu, zdobycie wstępnych wiadomości z zakresu prowadzenia ćwiczeń cielesnych oraz poznanie głównych podstaw teorii w.f. i systematyki szczegółowej ćwiczeń metodycznych gier i zabaw ruchowych i sportowych	Główna Kwatera Harcerek		Jezioro Rajgrodzkie	21.VI do 5.VIII	16 lat ukończonych piśmienne zobowiązanie do pracy w.f. w harcerstwie stopień pionierki świadectwo lekarskie	45 zł.	Program kursu jest zatwierdzony przez Urząd W. F. i P.W.
Obóz wędrowny	metodyka turystyki i obozownictwa wędrownego	"		Nowogród-czyzna	1-12 sierpnia	16 l. ukończonych stopień pionierski świadectwo lek.	30 zł.	
Obóz wędrowny górski	zaznajomienie z metodyką krótkich wycieczek górskich	"		Czarnohora	1-14 sierpnia	jak wyżej	35 zł.	
Obóz wodny śródlądowy	wyszkolenie instruktorki sportów wodnych.	"		Troki wojew. Wileńskie	od 20 lipca do 18 sierpnia	jak wyżej plus umiejętność pływania	60 zł.	
Obóz wodny morski	wyszkolenie instruktorek żeglugi morskiej	"		Gdynia	20.VI do 20.VIII	16 lat ukończonych, st. pionierki, odbyte 2 obozy wodne, piśmienne zobowiązanie do pracy żeglarskiej w harcerstwie, świadectwo lek.	50 zł.	
Obóz instruktorski p. w.		"						szczegóły będą podane później

Charakter obozu	Cel obozu	Kto organizuje	Komendantka obozu	Teren	Czas trwania	Warunki przyjęcia	Opłata	U w a g i
Kolonja dla dzieci		Główna Kwatera Harcerek		Bucze harcerskie	20 VI do 7.VIII		1 zł. 80 gr. dziennie	pożądane wysłanie dzieci z dużych miast
Kurs dla kierowniczek kolonji	wyrobienie samodziel. wz. pomocniczych sił do prowadzenia kolonji organizowanych przez Harcerstwo dla zuchów, Kasy Chorych, placówki społeczne i samorządowe dla dzieci	"	"	"	jak wyżej	17 lat skończonych 6 kl. szkoły średniej lub 3 kursy sem.	2 zł. dziennie	
Obóz starszoharcerski, wędrówka kajakowa		"	Jadwiga Wolffowa	Czarna Hańcza	pierwsza połowa czerwca 7 dni	umiejętność pływania i obchodzenia się z kajakiem świadectwo lek.	podane będą później	
Obóz starszoharcerski, wędrówka górską	poznanie ciekawszych terenów Mał. Wsch. propaganda polskości	"	Sabina Marcinkowska	od Worochty przez Czarnohorę Gorgany huculskie Gorgany Beszedy Przełęcz łupkowską do Leska	1-20 lipca dni wędrówki, 5 odpoczynku		40 zł.	
Obóz starszoharcerski instruktorski	program obejmuje wszystkie działy pracy w drużynach lub kołach starszoharcerskich	"	Władysława Olbromska	okolice Leska	25 VI do 25 VIII	kierowniczkę zrzeszeń starszoharc. lub kandydatki na te stanowisko	50 zł.	

Opłata we wszystkich obozach i kursach podana bez kosztów podróży. Koszta podróży będą ponosić same uczestniczki według zniżek, które będą przyznane w tym roku.

Zgłoszenia na obozy w. f. należy składać do Komendy Chorągwi do dn. 20 maja.

Na wszystkie pozostałe do dn. 25 maja. Tekst zgłoszenia na obozy taki sam jak i w roku zeszłym t. zn. Zgłaszam się na obóz (jaki) 1. (wiek), 2) adres zimowy i letni 3) funkcja, 4) stopień organizacyjny. Zobowiązuje się złożyć opłatę w pierwszym dniu przybycia na obóz. Prośby i uwagi. Imię i nazwisko.

Druhny wybierające się na obozy Chorągwiwane tak jak i w roku zeszłym mogą równoważnik w wysokości 2/3 opłaty uiścić produktami żywnościowymi, co należy w zgłoszeniu zaznaczyć. Ze względu na zły stan finansowy Komendy Chorągwi nie można liczyć na ulgi i zwolnienia z opłat i o takowe należy zabiegać u Kół Przyjaciół, oraz już teraz pomyśleć o własnych oszczędnościach.

Obóz dla harcerek może być w terminie 17—26 lipca lub 30 lipca do 12 sierpnia. Wszystkie harcerek zechcą do dnia 9 kwietnia wypowiedzieć się, który termin uważają za najdogodniejszy. Po obozie harcerek odbędzie się 7-dniowa konferencja instruktorska.

Wszystkie podharcemistrzynie odpowiedzą w terminie tygodniowym po otrzymaniu niniejszego pisma, czy jadą na Bucze w terminie obranym przez Chorągiew t. zn. 16 maja, a jeżeli nie to podadzą powód i inny termin.

Doroczna konferencja instruktorek przysposobienia do obrony kraju odbędzie się w Warszawie dnia 2 kwietnia b. r. godz. 9.30 w lokalu G. K. H. (pokój 37, Myśliwiecka 3). Ze względu na zasadniczy cel: skoordynowanie akcji p. w., zobrazowanie stanu obecnego, przydyktowanie dalszych wytycznych. Porządek obrad obejmuje:

10—11 g. Akcja powszechnego przeszkolenia p. w. w Harcerstwie Żeńskim.

11—12 g. Obecne stadium normowania prac p. w. w szkołach.

11—13 g. Akcja letnia P. do O. K., programy poszczególnych Chorągwi.

13—15 g. Przerwa obiadowa.

15—17 g. Zwiedzenie ośrodka łączności.

17—18 g. Ewidencja P. do O. K. (wzory ksiąg sprawności, ewidencja personalna, terminarz sprawozdań).

18—19 g. Sprawy bieżące.

19—21 g. Herbatka.

Druhny, które pragnęłyby pozostać dłużej w Warszawie, zgłoszą natychmiast zapotrzebowanie na kwatery. Proszę aby druhny, które prowadzą akcję p. w. u siebie lub interesują się nią wzięły udział w konferencji.

Udział harcerek w Jamboree na Węgrzech. Następujące zmiany zaszły w programie i kosztach Jamboree: 1) Pobyt B.—Peszcie, zwiedzenie miasta, różne rozrywki, cztery wycieczki do Gödölö od 1—15 sierpnia dla uczestniczek zainteresowanych w hotelach 250 pengő, a dla tych, które zamieszkują w internatach 130 pengő. 2) Dla tych, które podczas swego dwutygodniowego pobytu zechcą uczestniczyć w następujących wycieczkach: a) 5 sierpnia do Lake Balton, b) 7 sierpnia do Szekot, c) 8 i 9 sierpnia do Debreczen i Hortenbazu, d) 13 i 14 sierpnia Mezőkövered, Miskolc i Lillafüred — wypadną dopłaty, wynoszące na osobę: a) 18 pengő, b) 27 pengő, c) 40 pengő, d) 35 pengő.

Dla tych, które mogły przybyć tylko na tydzień — koszty wynoszą: pobyt w B.-Peszcie łącznie z Locum w internacie, życie, wycieczki na Jamboree, zwiedzanie B.-Pesztu, rozrywki — 70 pengő na osobę. W razie zgłoszenia się, prosimy o następujące zawiadomienia: 1) czy życzą sobie spędzić na Węgrzech dwa tygodnie, czy jeden. 2) Do jakich wycieczek na prywatną pragną przyłączyć się (w pierwszym tygodniu będą wycieczki a) i b), w drugim c) i d).

Zgłoszenia na wyjazd należy przysłać przez Komendę Chorągwi do Głównej Kwatery Harcerek do dnia 8 kwietnia b.r. podając: a) wiek, b) stopień harcerski względnie instruktorski, c) dokładny adres.

Zjazd Walny Z.H.P. w Katowicach. Druhny instruktorki wybierające się na tegoroczny Walny Zjazd (patrz miesięcznik z marca) zechcą powiadomić o tem Komendę Chorągwi do dnia 8 kwietnia. Prawo głosu decydującego na zjeździe mają: komendantka chorągwi oraz 1 delegatka wybrana z grona 3 mających prawo wyboru: Gründlowa, Muzolfowa i Sandomierska.

Instruktorka W. F. Do grupy obozów dla drużynowych potrzebna jest instruktorka w. f. Druhny posiadające odpowiednie kwalifikacje zechcą zgłosić w terminie tygodniowym do Komendy Chorągwi. Zechcą też wszystkie hufcowe i drużynowe podać nazwiska i adresy instruktorek nieharcerek w. f., które zechciałyby pojechać na obóz.

Odprawa instruktorek i Drużynowych. Zarządzą w dniu 6 maja odprawę instruktorek, hufcowych i opiekunek hufca, a w dniu 7 maja drużynowych z całej Chorągwi. Porządek obu odpraw będzie podany w następnym numerze miesięcznika. Obecność wszystkich drużynowych i instruktorek jest niezbędna. Nieobecność na odprawie należy usprawiedliwić tydzień przed zjazdem, a w wypadkach nagłych tydzień po zjeździe. Przedmiotem obrad będzie w pierwszym rzędzie kształcenie starszozny, akcja letnia, następnie bolączki drużyn i całej Chorągwi.

Historja harcerstwa żeńskiego. Wobec zbliżającego się terminu nadsyłanie materiałów w sprawie historii harcerstwa żeńskiego naszej Chorągwi (patrz miesięcznik z marca) jeszcze raz apeluje gorąco w szczególności do Grodna, Suwałk, Wołkowyska, Łap, Grajewa, Bielska-Podlaskiego o zainteresowanie się tą kwestją i nadsyłanie sprawozdań powyższych na czas.

Przysposobienie do obrony kraju. Harcerskie zawody strzelecko-luczne, których termin ustalono 17, 18, 19 kwietnia, jako doroczna impreza harcerska o przystępnym programie winna skupić wszystkie młode strzelniczki i łuczniczki. Przypominam, że termin zgłoszeń upływa dn. 5 kwietnia. Należy je kierować do wydziału P.D.O.K. Głównej kwatery (Warszawa, Myśliwieckich 3). Polecam broszurę Dymekiej „Łucznictwo”, która winna ułatwić wiosenną zaprawę łuczniczek. Zdobywajcie poziom coraz wyższych klas odznaki łuczniczej! Wkrótce zawody korespondencyjne.

Powiadamy wszystkie drużyny, które prowadzą kursy p. d. o. k., by o wszelkich zmianach powiadamiały Komendę Chorągwi w okresie tygodniowym.

Drużki statystyczne. Wzywam drużyny: VI białostockiej, I w Nierosinie, I i II Sokólskiej, I w Przesławce, I w Czyżewie, I w Piekutach Nowych, I Hajnówce, II w Grajewie, II w Wołkowysku, I w Jasionowicy, I w Izabelinie, i I Drohiczyńskie do natychmiastowego złożenia druczku statystycznego.

(—) A. Sandomierska hm.
Komendantka Chorągwi

Drużynowo! Prenumeruj i czytaj „Skrzydła” instruktorski miesięcznik harcerek.

5 kwietnia 1933 r.

Rozkaz L. 2.

KOMENDANTA BIAŁOSTOCKIEJ CHORAĞWI HARCERZY

Kochani Druhowie!

Z okazji nadchodzących świąt Zmartwychwstania Pana i dnia Patrona Skautów całego świata — życzę Wam dużo radości i sił w walce ze swoim czupurnym „ja”! Boć: ruch — to życie! A życie — radość! Czuwajcie!

1. **Zwolnienia.** Zwalam z obowiązków drużynowego I Drużyny im. T. Kościuszki Józefa Skienińskiego w Augustowie.

2. **Mianowania, zatwierdzenia.** Mianuję Wincentego Sowula drużynowym I drużyny im. T. Kościuszki w Augustowie.

Zatwierdzam skład Komendy Hufca Bielska-Podlaskiego: Hufcowy phm. K. Frankiewicz, Przyboczny St. Brodtko, zastępca na Bielsk-Podlaski W. Malinowski, zastępca na Hajnówkę i Białowieżę Z. Kozera, sekretarz J. Rybakiewiczówna.

Uzupełniam skład Komendy Hufca Sokólskiego: M. Kozakiewicz referent społeczno-oświatowy, T. Wróbel — referent do przyrodznawstwa i krajoznawstwa.

3. **Zwolnienia i usunięcia Z.H.P.** Zwalam z przyrzeczenia i z Z.H.P. Tadeusza Witkowskiego, Witolda Nowakowskiego, Henryka Capa, Czesława Mrożewskiego z Augustowa; zwalam z przyrzeczenia i usuwam z Z.H.P.: Józefa Skienińskiego z Augustowa, Waclawa Kreczyka i Witolda Imienińskiego z Grodna.

4) **Sztafeta kolarska.** Wzorem lat ubiegłych, w dniu 3 maja b. r. zarządzam gwiazdzistą sztafetą kolarską. Sztafeta zawiezie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej — Protektorowi Z. H. P. wyrazy hołdu oraz gotowości dla dobra Ojczyzny. Przewiezenie depeszy z najdalszych środowisk harcerskich Chorągwi wymaga od naz pewnego wysiłku — jest to sprawdzian wyrobienia harcerskiego, który winien wypaść imponująco. Szlaki sztafet oraz mianowanie kierowników odcinków — patrz tablica:

Ilość klm.	Miejscowość przyjmowania sztafety	Godzina przyjazdu do	Godzina wyjazdu z	Czas przejazdu od — do	Ilość kolarzy od środowiska	Kierownicy sztafety na odcinkach
I Trasa — 158 klm.						
32	Suwałki	—	4,50	1,50	8	Krzysztof Konopnicki
42	Augustów	6,40	6,50	2,20	10	ph. Mieczysław Białokoz
40	Grajewo (do Moniek)	9,10	9,20	2,10	10	Klemens Gajdowski
44	Mońki	11,30	11,40	2,20	—	—
	Białystok (od Moniek)	14,00	—	—	10	Ferdynand Micel
II Trasa — 97 klm.						
15	Żydomla	—	7,25	1,00	4	Stanisław Maciejewski
40	Grodno	8,25	8,35	2,30	10	Brunon Hlebiewicz
20	Sokołka (do Czarnej Wsi)	11,05	11,15	1,15	6	Witold Bizuik
22	Czarna Wieś	12,30	12,40	—	—	—
	Białystok (od Czarnej Wsi)	14,00	—	1,20	6	Edward Szreder
III Trasa — 135 klm.						
27	Zelwa	—	6,00	1,30	6	ph. Józef Kuźmicki
37	Wołkowyś (do wsi Garbacze)	7,30	7,40	2,10	8	Kaz. Załoga Błażejewicz
31	Swisłocz (od wsi Garbacze do Gródka)	9,50	10,00	1,40	8	Waclaw Igħatowicz
40	Gródek	11,40	11,50	—	—	—
	Białystok (od Gródka)	14,00	—	2,10	10	Franciszek Sinica
IV Trasa — 98 klm.						
21	Białowieża	—	8,00	1,20	6	Zygmunt Pabiś
27	Hajnówka	9,20	9,30	1,30	6	Tadeusz Jarzącki
30	Bielsk P. (do wsi Ryboły)	11,00	11,10	1,30	8	Wincenty Malinowski
20	Ryboły	12,40	12,50	1,10	—	—
	Białystok (od wsi Ryboły)	14,00	—	—	6	Karol Siedlecki
V Trasa — 93 klm.						
18	Czyżew (do Zambrowa)	—	8,00	1,00	4	ph. Kazimierz Wasilewski
17	Zambrow	9,00	9,10	1,00	4	—
16	Wysokie-Maz. (Od Zambrowa)	10,10	10,20	1,00	4	Jan Modrzejewski
12	Sokoły (od Wysok.-Maz.)	11,20	11,30	0,40	4	Jan Domański
30	Łąpy (od Sokół do wsi Łupianka Stara)	12,10	12,20	1,40	4	ph. Leonard Babiński
	Białystok (od wsi Łupianka Stara)	14,00	—	—	8	Bolesław Kokociński

a) **organizacja sztafety.** Za przebieg sztafety na terenach hufców odpowiedzialni są hufcowi, na poszczególnych odcinkach — wyznaczeni kierownicy. Każde środowisko, leżące na trasie daje określoną ilość kolarzy według normy podanej niżej. Kolarze jadą parami. Należy rozstawić je zawczasu mniej więcej co 8 klm. W sztafecie obowiązuje mundur harcerski. Wyjazd i przyjazd musi być bezwzględnie punktualny. Kierownicy krańcowych środowisk (Suwałki, Żydomla, Białowieża, Zelwa i Czyżew) otrzymują od Komendy Chorągwi teczkę do adresów i listy kontrolne. Na początku każdego odcinka kierownik danego odcinka wpisuje w liście kontrolnej godzinę przybycia i odjazdu sztafety oraz kładzie swój podpis.

Na wypadek opóźnienia sztafety z powodu nieprzewidywanych przeszkód — kolarze na stanowiskach winni dodatkowo czekać jedną godzinę; o ile sztafety nie doczekają się — ruszają wytkniętą trasą

c) **Adresy hołdownicze.** Na arkuszach grubego papieru (brystol, Wattman i t. p.) ściśle o wymiarach 30 na 20 cm. zrobić margines w odległości 3 cm. od brzegów i przyjmując za podstawę bos krótszy, 20 cm. (adresy o innych wymiarach i podstawach przyjęte nie będą) — należy zamieścić w wewnętrznej ramce ornamentację i odpowiedni napis (np. „Harcerze I Drużyny im. T. Kościuszki w Augustowie w dniu Święta 3-go Maja 1932 r. zasylają panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i Protektorowi Związku Harcerstwa Polskiego wyrazy hołdu i gotowości dla dobra Rzeczypospolitej Polskiej”) a pod tem złożyć podpisy członków K. P. H., Opiekuna Drużyny, Drużynowego i chłopców.

Na osobnych arkuszach tego samego formatu można umieścić fotografie z życia drużyny, kopje ciekawych kart z kroniki i inne podobne wzmianki, ilustrujące życie drużyny, hufca.

Adresy i załączniki należy złożyć kierownikowi sztafety do godz. 20-ej w dniu 2-go maja b. r.

Bardzo pożądanym jest, ażeby podobne adresy hołdownicze (tylko ściśle o wymiarach wyżej podanych), załączali od siebie odnośne władze administracyjne, samorządy, szkolnictwo, komitety obchodu święta 3-go maja oraz miejscowe instytucje i organizacje. Proszę Druhów Hufcowych o odpowiednią propagandę imprezy. Zarząd Oddziału, w tej materji również poczyni odpowiednie kroki.

Wszystkie środowiska, należące na trasie, a życzące wziąć udział w złożeniu adresów — dowiozą je do najbliższej stacji kolarskiej w dn. 3 maja na podaną godzinę.

b) **Przyjmowanie sztafety.** Każde środowisko, przez które przechodzić będzie sztafeta, na 1 godzinę przed jej przybyciem wysła kolarzy przewodników na 5 km. przed miasto, skąd będą oni prowadzili kolarzy, wiozących depeszę do stacji przyjęcia. Na godzinę przed czasem, wyznaczonym na przebycie sztafety, w odpowiednim punkcie miasta (np. przed Starostwem, Magistratem, Szkołą lub Izba harcerską) ustawie stacje przyjęcia, którą należy odpowiednio zorganizować: w przeddzień wywieść afisz, ustawić ładnie udekorowany stolik, ściągnąć orkiestrę i t. p. gdzie na przybycie powinna oczekiwać drużyna harcerska, względnie zastęp reprezentacyjny. Po przybyciu sztafety — kierownik dołącza do teckich adresy ze swego środowiska i wypełnia blankiet kontrolny.

Dokładnie w czasie wyznaczonym na odjazd wypuścić sztafetę w dalszą drogę.

Całemu przyjęciu nadać charakter poważny i propagandowy.

d) **Doreczenie adresów.** Adresy wręczone będą o godz. 18-ej w asyście przybyłych kolarzy Panu Wojewodzie Białostockiemu z prośbą o złożeniu ich Panu Prezydentowi Rzplitej.

e) **Reklama.** O organizacji, przebiegu i wynikach sztafety należy powiadomić społeczeństwo drogą 1) umieszczenia odpowiednich wzmianek w miejscowej prasie, 2) w afiszach z programami obchodu — 3-go Maja, 3) rozlepianie własnych afiszów, 4) ustnego (megafon) ogłoszaniu na obchodach i t. p.

5. **V Odprawa Grona Instruktorskiego Chorągwi.** Na dzień 7 maja r. b. zwołuję V Odprawę Grona Instruktorskiego Chorągwi do Białegostoku. Zbiórka w lokalu K. Ch. o godz. 11-ej. W odprawie winni wziąć udział hufcowi, ich zastępcy, członkowie czynni i członkowie K. Ch., pożądanym jest udział: członków K. H., Drużynowych i współpracowników K. Ch. W porządku dziennym — akcja letnia K. Ch. i Chorągwi oraz sprawozdanie ze Zjazdu Walnego Z.H.P.

Powołując się na niniejszy rozkaz należy wystąpić do Komend P. W. o 50% zniżki kolejowe.

Przestreganie drogi służbowej. (Korespondencja, wizyty). Przypominam Druhom, że występowanie do wyższych instancji Związku (Zarząd Oddziału, Główna Kwatera Harcerzy) w sprawach służbowych może nastąpić jedynie po akceptacji K. Ch.

6. **Apel Chorągwi.** Na dzień Patrona Skautów całego świata, 23 kwietnia r. b. zarządzam Apel Chorągwi o godz. 11-ej. Program dowolny, z wyjątkiem gawędy na temat 4 punktu prawa harcerskiego. Pożądaną jest organizacja apelów o specjalnie uroczystym charakterze na terenie poszczególnych środowisk wspólnie ze starszym społeczeństwem i harcerkami. Z apelu nadesłają drużyny ozdobne pocztówki z podpisami do Komendy Chorągwi.

7. **Kursy dla drużynowych.** W roku bieżącym Komenda Chorągwi organizuje kurs dla drużynowych w czasie od 3—24 lipca nad jeziorem Białem pod Augustowem. Warunki: — opłata 35 zł. kwalifikacje — przynajmniej wywiadowca i dobry zastępowy.

8. **Zmiana terminu nauczycielskiego kursu wuchowego.** Zapowiedziany w Rozkazu K.Ch. L. 1 z dn. 3.III-33 kurs harcerski dla nauczycieli odbędzie się nie w okresie od 24.IV do 14.V, lecz w terminie—27.IV, do 18. V.

9. **Wizytator z G. K.** Komunikuję, że z upoważnienia Druha Naczelnika G. K. ph. Jerzy Jankowski został upoważniony do wizytowania Drużyn i Hufców Chorągwi (żądać odnośnego upoważnienia.)

10. **Kresowa Chorągiew Harcerzy.** Na podstawie rozkazu Druha Naczelnika Głównej Kwatery Harcerzy z dnia 28 lutego r. b. za L. dz. 869/33 została powołana do życia Kresowa Chorągiew Harcerzy w skład której wchodziły tereny Chorągwi Białostockiej, Wileńskiej, Wołyńskiej, Poleskiej i Lwowskiej.

Z naszej Chorągwi odeszły następujące gminy; pow. Suwalskiego—Pawłówka, Przerośl, Czorków, Filipów, Wólka, Wiżajny, Rudka, Tartak Andrzejewo, Zaboryszki, M. Sejny, Sejny, Krasnowo, Krasnopol, Berzniki i Giby, pow. augustowskiego — Wołowiczowce, Dowspuda; pow. grodzieńskiego — Porzece,

Boruty, Marcinkańce i Druskieniki. Komenda Hufca Suwalskiego z siedzibą w Sejnach pozostaje nadal przy naszej Chorągwi,

12. Ochrona przyrody. Powróciło już do nas wiele ptaków—zwiastunów wiosny. Przyleciały kosi, drozdy, szpaki i inne do ogrodów i zagajników, oznajmiając śpiewem swój powrót. By je tutaj zatrzymać, powinnością każdego harcerza, miłośnika przyrody jest zainteresować się życiem ich, wybudować choćby jeden domek—gniazdo. By się dobrze zapoznać z problemem ochrony ptaków, polecam uwadze druhow niekosztowną, a konieczną w każdej bibliotecze drużyny książkę J. Sokołowskiego: „Ochrona ptaków”. Nadto apeluję do Druhów, by w czasie wycieczek nie zrywali kwiatów, roślin rzadkich, jak przebiśnigów, przelaszczek, sasaneł i obuwika—te rośliny bowiem na terenach północno-wschodnich Polski zasługują na ochronę. Zachęcam hufce i drużyny do organizowania „Kół ochrony przyrody”, które płacąc po 30 gr. od członka przystępowałyby do Ligi Ochrony Przyrody w Polsce. Zgłoszenia przyjmuje, jak również wszelkich informacji, związanych z ochroną przyrody udziela Referat Ochrony Przyrody przy K. Ch.

Czuwaj! Ruch — to życie!

Kierownik Wyd. Og. Org.
(—) **Franciszek Ludera**
podharemistrz

Komendant Chorągwi
(—) **Leonard Mokicz**
haremistrz

Dział programowy.

Próby organizacyjne

Ileż to kłopotów i zmartwienia ma zastępowa? Ach te druhenki, nieposłuszne, nieobowiązkowe! Jak na to poradzić, jakie kary wymyśleć. To są słowa niejednej z Was. A tymczasem dziewczęta zniechęcone, że nie znajdują w zastępie miłego współżycia, atmosfery głębokiej, a radosnej współpracy, znudzone ciągłym powtarzaniem jednych i tych samych gier lub ćwiczeń i znudzone moralizującymi gawędami zastępowej ustępują z drużyny. Nie wszędzie tak jest, ale i tak też bywa. Postarajmy się zastanowić nad przyczynami tego stanu. Ja tu widzę kilka zagadnień, które winny być przedmiotem głębszego zastanowienia się, rozważania i odpowiedniego wyraźnego stanowiska.

Zagadnieniami temi będą:

- 1) metoda przeprowadzanie prób na stopnie organizacyjne,
- 2) rola zastępowej w zastępie,
- 3) zagadnienie karności,
- 4) psychologia dziewcząt w różnym wieku.

Dziś wspomnę o zagadnieniu pierwszym i drugim. Wśród młodzieży należącej do naszych drużyn należałoby rozgraniczyć takie grupy: zuchy 8 l.—12 l.), młodsze dziewczęta (12—15 l.), starsze dziewczęta (15—18 l.), starszoharcercy od 18 lat wyż. Każda grupa dziewcząt psychologicznie różna ma inne zainteresowania odrębny sposób myślenia, inną też nieco drogą winna iść do wspólnego celu. Stąd zuchy mają swoje gwiazdki i swoje obietnice, a nawet swoje powitanie i swoje odznaki. Dziewczęta od 12—15 l. normalnie pracujące w drużynie winny przejść stopnie ochotniczek, przewodniczek i samarytanek. Od 15—18 l. stopnie przewodniczek i harcerki Rzeczypospolitej. Dziewczęta wstępujące do drużyn w wieku poniżej 15 lat otrzymują stopień starszej ochotniczki z uzupełnieniem w szybszym tempie pierwszych trzech stopni młodzieży młodszej. Mniej więcej w wieku lat 18 obierają specjalności w swym życiu społecznym, poważniej patrzą na życie, stąd i rozszerzyć się winien ich światopogląd. Praca w drużynach starszoharcerskich zawiera bardzo bogaty i wszechstronny program. Dziewczęta mając ogólną wytyczną linię, otwierając szerzej oczy na tysiące ważnych zagadnień życia doby obecnej, dobierają się w zastępy odpowiednio do specjalnych zamiłowań, jak turystyczno-krajoznawcze, sportowe, fotograficzne, żeglarskie i t. d., pracują bardzo wydajnie dla siebie, harcerstwa i społeczeństwa.

Główna Kwatera Harcerek opracowuje bardzo szczegółowo ten bardzo bogaty program starszoharcerski i pewnie niedługo poda go do wiadomości nam wszystkim. Przystosowanie stopnia do wieku dziewcząt jest rzeczą niezmiernie ważną i kto wie czy nie jedną z przyczyn, że nam się gubią starsze dziewczęta nie jest to, że zmuszamy je myśleć i interesować rozmaitemi rzeczami po dziecinnemu. Zastanówcie się nad tem głęboko drużynowo.

A teraz druga rzecz. Jak to często słyszy się powiedzenie: „przerobiliśmy III stopień”, „już umiemy wszystko na drugi stopień”. Czy to—Wam nie przypomina szkoły, a próby na stopnie przejście z jednej klasy do drugiej. Która z zastępowych lub drużynowych tak podchodzi do programu i do próby na pewien dział programu jest może bardzo dobrą nauczycielką, albo nią będzie, ale harcerstwa nie rozumie. Co może nauczyć swoje koleżanki zastępową niewiele od nich mądrzejsza, albo i wcale niemądrzejsza? — To nie wszechwiedząca osoba, lecz przeciwieństwo wódz gromadki, dziewczynka o większej inicjatywie, posiadająca zdolność pociągania za sobą gromady, dziewczynka, której serce bije o kilka temp prędzej, więcej odczuwa, głębiej kocha co warte kochania, a jej gromadka to jej rada, to żyta w całość jednostka, która ma swoje ambicje i nie ślepo, ale zgodnie idzie ręką w rękę ze swoją zastępową. W programie naszych stopni rzeczywiście są rzeczy, których trzeba się i nauczyć, jak ra-

townictwo, terenoznastwo, sygnalizacja i t. d. Ale to nie najważniejsze. Najważniejszą rzeczą jest dla nas poziom moralny, a zresztą tych rzeczy niekoniecznie ma nauczyć zastępowa. Od tego są książki, które może samodzielnie każda przeczytać, ale najważniejszą rzeczą nauczanie się tych rzeczy nie fikcyjnie np. bandażowanie na zdrowych, lecz przy każdych nadających się okazjach. Na okazje nietylko czekać należy, ale ich szukać, to też i zadanie zastępowej — to wyszukiwanie okazji podobnych, to ćwiczenia, gry zmierzające do usprawnienia w tym lub innym kierunku. Żadnego bujania na zbiórkach, żadnego moralizowania. Gawęda — to wyraźne a solidne i prawe ustalenie naszego stanowiska na wszystkie nasze wydarzenia i przeżycia, to rachunek sumienia naszych myśli i czynów, a druga część zbiórki to ćwiczenia. Wyprawy po nowe wartości życiowe. A w pamięci każdej od szeregowej do instruktorki postawa zdecydowana, promienna, „gotowa”.

Jeszcze raz wracam do stopni. My stopnie nasze przeżywamy postępując ze szczebla na szczebel. A więc i do przyznania ich nie trzeba nam próby — egzaminu. Dobra zastępowa i drużynowa wyczuje sama, kiedy nadszedł moment wkroczenia na wyższy szczebel i Rada drużyny na wniosek zastępowej przyzna próbę zasługującym.

A. S.

KRONIKA

Białystok. Hufiec harcerek składa się obecnie z 14 drużyn i 5 gromad zuchowych. Istnieje też drużyna zastępowych ze wszystkich drużyn, która się zbiera by pogłębić pracę w zastępach swoich i nad sobą, organizują się też zastępy drużynowych. W lutym hufiec miał uroczystą zbiórkę z racji 13-letniej rocznicy przyłączenia morza. 18-go lutego odbył się bieg sprawności najsolidniejszego wykonania danego polecenia, które miało na celu przygotowanie eksponatów na wystawę. 19 lutego gościła u nas drużyna Zwolakowska referentka wydziału zuchowego G. K. H-ek. Na zbiórce drużynowych dała nam dużo cennych wskazówek w pracy zuchowej. W marcu każda drużyna miała uroczyste zbiórki z okazji rocznicy urodzin twórców skautingu i na zadokumentowanie swej przynależności do rodziny skautowej uchwalono do końca roku, każdego 15 spełniać jednostkowo przyjacielską przysługę, jako przyjaciółki świata.

W dniu Imienin Marszałka Piłsudskiego VI drużyna zorganizowała dla hufca uroczyste ognisko — akademję. W dniu 26 marca hufiec zorganizował płatną zbiórkę (wejście 5 gr.) na bibliotekę hufca, urozmaiconą bajką i pokazami drużyn.

Czy oprócz hufca harcerek w Białymstoku nikt w kronice pisać nie będzie? Piszcie do redakcji nie tylko co się u was dzieje kiedy, ale i jak. Druhny i Druhowie, niech to będzie waszym punktem honoru, by o was była wzmianka w naszym miesięczniku (dopisek redakcji).

Kalendarzyk miesięczny

Kwiecień. Ile was jedzie na obóz? Czy wam starczy pieniędzy? Możeby tak urządzić imprezę dochodową na ten cel? A możeby urządzić jaką porządną wycieczkę! 23 — dzień św. Jerzego patrona skautów. Jak dzień uczyć! „Jajko wielkanocne” — najlepsza okazja do lepszego życia się w drużynie. Ściągnijcie do siebie, tych którzy przyczynili się do powstania waszej drużyny do i jej rozwoju.

Redakcja miesięcznika w imieniu Zarządu Oddziału, Komendy Chorągwi Harcerek i Harcerzy, oraz swoim życzy wszystkim Druhom i Druhom i ich Przyjacielom z okazji świąt Wielkiejnocy wiele słońca, radości i świątecznych przysmaków.

POLSKA POWIEŚĆ SPORTOWA

Cykl „Pięciu na olimpiadę“ — obejmują następujące prace, nagrodzone i wyróżnione na przedolimpijskim konkursie Ministerstwa W. R. i O. P.:

St. Szczawiński — Wicher (karjera konia)	zł. 2.—
St. Zaleski—Największe zwycięstwo (opowiadanie sportowe, boks i żoglarstwo)	zł. 3.50
Jalu Kurek—Mount Everest (reportaż z wyprawy na najwyższy szczyt świata)	zł. 2.80
Wł. Burzyński—Z Karpat (pamiętnik myśliwski)	zł. 4.50
H. Malewska—Wiosna grecka (powieść o sporcie staro greckim)	zł. 2.80

Książki o fascynującej treści, wydane niezwykle estetycznie, ozdobione artystycznymi rotograwiurami, a **przedewszystkiem tanie!**

Do nabycia w Głównej Księgarni Wojskowej, **Warszawa, Nowy Świat Nr. 69**, oraz wszystkich większych księgarniach w Polsce.

Żądajcie ich w swoich czytelnich, wypożyczalniach i bibliotekach.

Od gnicia i grzyba najlepiej chroni drzewo i budynki

CARBOLINEUM

Ceny hurtowe

„POLMIN“ Białystok, Ryn. Kościuszki 11. — Tel. 10-34.

CHRZEŚCIJAŃSKIE STOWARZYSZENIE SPÓŁDZIELCZE

„ZJEDNOCZENIE“

W BIAŁYMSTOKU.

Zarząd, Biuro i Magazyny — Rynek Kościuszki Nr. 2. — Telefon Nr. 3-02.

Dom własny i piekarnia — ul. Wesola Nr. 7. — Tel. Nr. 14-05.

S K Ł E P Y:

1. Ryn. Kościuszki 4.	8. Warszawska 77.
2. Marszałka Piłsudskiego.	9. Wasilków.
3. Warszawska 22.	10. Antoniukowska 4.
4. Kolejowa 18.	11. Wesola 7.
5. Sienny Rynek 10.	12. Grunwaldzka 52.
6. Sienkiewicza 114.	13. Nowo-Warszawska 15.
7. Mickiewicza 45.	14. Dobra 2.
	15. Mickiewicza 13.

Redaktorka odpowiedzialna: Aleksandra Sandomierska

Wydawca: Zarząd Oddziału Białostockiego Z. H. P. Białystok koszary gen. Sowińskiego.

Drukarnia „Lechja“ Białystok, Ryn. Kościuszki 15, tel. 6-11, zam. 158.